

MANUEL CAMPOS CARRASCO

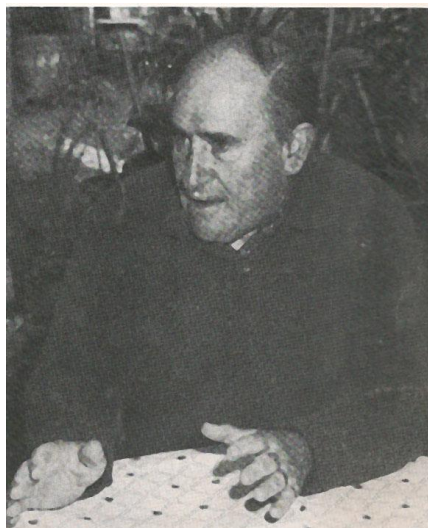
MANOLO "EL MORQUERO"

Per Ramón Asensi i Ramón

Un home alegre, simpàtic i vitalista, i a més a més, ho sap transmetre als del seu voltant. Sempre amable amb totes aquelles persones que se li acosten. Parle amb qui parle, sempre troba la paraula o frase apropiada per fer sentir còmode al qui te davant. Mantenir una conversa amb ell sempre resulta ser un plaer doncs, a part de divertit és una persona molt intel·ligent i sempre es pot aprendre alguna cosa d'ell.

Estem parlant de Manolo Campos Carrasco, conegut popularment com Manolo "el Morquero".

Manolo naix a Bétera l'any 29 d'octubre 1922 ha sigut és i serà un punt de referència fonamental a l'hora de parlar de les alfàbegues, sense ell no es podria entendre com Bétera a arribat a ser coneguda per tothom com el poble de les alfàbegues, el poble on les alfàbegues arriben fins a superar els dos metres.

Com pràcticament a totes les cases de Bétera, a la de Manolo també es sembrava una maceta d'alfàbega a la primavera. No es tractava de fer una alfàbega gran sinó, de tenir la planta més important del poble a casa. Així, podem afirmar que Manolo sempre a estat rodejar d'alfàbegues, des del mateix moment del seu naixement.

Ell no recorda quan va sembrar la seua primera alfàbega però, si que afirma que des de sempre a tingut molta afecció per les plantes, cosa que encara podem comprovar avui al meravellós jardí que te al corral de casa. Com pràcticament tot el poble, Manolo era llaurador i com a tal, tenia nocions sobre els adobs que calia utilitzar per fer créixer els seus conreus. La seua curiositat innata, el seu amor cap a la festa i l'afany de superació, el van fer anar rumiant la possibilitat d'utilitzar aquests adobs per a fer més grans les alfàbegues i que així, es conegués Bétera per el poble on es conreen les alfàbegues més grans del món.

Durant més de deu anys, Manolo, amb molta paciència, va fer centenars de proves amb les alfàbegues, anotant-se sempre la classe i quantitats d'adobs que feia servir. Ell no pot recordar el nombre d'alfàbegues que ha mort com a conseqüència d'experiments que no sempre eren satisfactoris. Però, com quasi tot en la vida, amb un bon treball sempre tenim un bon resultat. D'aquesta manera va néixer el tan conegut "Ungüent de Canonet".

Durant tots els anys que Manolo anava fent les seues proves al corral de sa casa, la gent del poble "peregrinaven" fins a sa casa per poder contemplar i gaudir d'aquesta meravella. Tots l'animaven per a que continués amb el seu treball.

L'any 1965, van ser obreres fadrines Conxa Arlandi Bés "La Pansara" i Maria Bés Martínez "La Rata Cameta", les seues mares i pares van anar fins a casa de Manolo per comprar-li dues alfàbegues per al dia de la rodà, les del "Morquero" ja eren molt més grans que les que conreaven les obreres, la seua intenció era que l'alfàbega que porten les obreres darrere destaqués sobre les altres. Manolo en va regalar una per a cada una d'elles doncs, es va negar a rebre cap tipus de compensació econòmica per ajudar a fer gran la festa que tant estimava. Manolo va quedar molt satisfet personalment al comprovar com la gent del poble reconeixia les seues alfàbegues del dia de l'ofrena, "mira eixes més grans són les de Manolo".

L'any 1972 ja podíem gaudir d'alfàbegues que trencaven tots els registres. Les alfàbegues de Manolo "el Morquero" mesuren més de 120 centímetres.

Al 1974 les mares i pares de les obreres fadrines Pilar Sancho Asensi "filla de Paco Sancho" i Amparo Ten Ricart "filla del forn de Buenas" li van oferir que criés totes les alfàbegues per a la festa. Manolo havia deixat de treballar com a llaurador per a dedicar-se a la venda pels mercats de productes de plàstic aleshores, tenia tots els matins ocupats. Ell els va

oferir el següent tracte: si les obreres i els seus familiars es feien càrrec de regar les alfàbegues pels matins, ell els ajudaria per la vesprada a criar-les sense cobrar res pel seu treball. Francisco Aloy ("Paco tibe") i Pepe "Cragol" li ajudaven a lligar els fils i demés feines.

Des de aleshores ja va dependre de Manolo en un 100% la cria de les alfàbegues a excepció de l'ajuda que rebia de les obreres per a regar-les.

El dia 14 d'agost 1976 es va estar molt a prop de la tragèdia. L'oratge estava un poc rar i es va decidir que arreglarien les alfàbegues pel matí per si es feia una tronà. Com pel matí no varen acabar la feina quedaren després de dinar per continuar. Des de molt lluny es podia veure com s'acostaven els núvols negres i es podien sentir els trons.

El corral estava al carrer Marques de Dos Aigües i no tenia suficient espai cobert com per amagar les alfàbegues però, van tenir la sort de que en aquell any estava en construcció la coneguda com a finca del "barco" i, entre tots els que estaven en el corral i gent que hi havia pel carrer van traslladar les alfàbegues fins als baixos i pogueren salvar les alfàbegues d'una pedregada considerada com a històrica per la grandària

15 d'agost de 1976

de les pedres. Manolo recorda que va ser la primera vegada en la seua vida que s'encomanà a la Mare de Déu per demanar-li que salvés les alfàbegues. Al sent demà tornaren les alfàbegues al corral i l'ofrena es va fer amb tota normalitat.

Per a que les alfàbegues arriben en perfecte estat fins l'església, en la cantonada del carrer Colon, son regades. Manolo agafava aigua amb püals des de sa casa, en el mateix carrer Colon, i regava una a una totes les alfàbegues.

15 d'agost de 1977

L'any 1977 Manolo va rebre un dels nombrosos homenatges que reconeixien la seua incalculable tasca en benefici de les festes i, de tot el poble de Bétera.

L'any 1979 les mares i pares de les obreres, Mª Amparo Aloy Ricart "Treques l'Esmeralda" i Trinidad Bés Inglés "filla de Pepe el Pansaro" es varen reunir amb el aleshores Alcalde Vicent Cremades per demanar-li que l'Ajuntament es fes càrrec del conreu de les alfàbegues doncs, no era just que Manolo estigués fent una feina tan gran sense rebre cap

L'alcalde Francisco Fuentes i Manolo

compensació econòmica. L'Ajuntament va creure justa la demanda i va acordar amb Manolo una retribució de vint-i-cinc mil pessetes per tota la temporada es a dir, pels sis mesos de treball.

Amb aquest tipus de tracte va continuar durant molts anys fins que l'Ajuntament, per por de que Manolo cedís a les nombroses ofertes que rebia d'altres pobles per criar les seues alfàbegues, va decidir pujar-li poc a poc el primer ridícul sou. Cal dir que en cap cas Manolo haguera deixat Bétera per cap altre poble doncs, per a ell un dels més grans orgulls de la seua vida és que Bétera tinga les alfàbegues més grans i esplendoroses del món.

Manolo solia sembrar 12 alfàbegues doncs, aquest és el nombre de plantes que cabien a l'església. Quan es va jubilar l'any 1987, l'Ajuntament li va demanar que ne fera més doncs, l'alfàbega ja s'havia convertit en el símbol més representatiu del poble i eren necessàries més per a regalar-les a les diferents autoritats o persones que es cregués oportú.

Per a complir en aquest nou encàrrec, es sembraven totes les macetes que cabien en el corral que s'estigués en cada moment. Açò va comportar que la feina es multipliques doncs, no és el mateix atendre 12 alfàbegues que 30 per aquest motiu Manolo va demanar que li posaren un ajudant. El seu primer ajudant i el que més anys va estar amb ell va ser Juan.

El que més li disgustava a Manolo de tot era que les obreres no regaren les alfàbegues, cosa que passà tres vegades, i sempre per confusions sobre qui tenia que anar a regar.

L'últim any que les alfàbegues eixiren des del corral de "Ca el Catano" 1994, Manolo recorda amb alegria que no cabien per la porta i, van haver de tallar les canyes i traure-les a rastres sense alçar-les ni un pel de terra per poder eixir.

En a quant als nombrosos corrals pels que va passar Manolo, cal dir que la seua lluita sempre ha estat per a que s'habilités un corral digne. El primer va estar al carrer Marques de Dos Aigües d'ací passaren al corral de "Asturis", després al de "Soria" i al del "Catano". Tots aquests corrals van ser deixats de forma desinteressada

14 d'agost de 1994

pels seus propietaris. Finalment, Manolo va exigir, al aleshores alcalde José Campos, que d'una vegada per totes l'ajuntament construeixi un corral digne per al poble i definitiu. L'ajuntament va accedir i Manolo va dissenyar com seria el corral ideal. Inaugurat l'any 1995, compta amb unes instal·lacions ideals amb, clavegueram, nombrosos punts d'aigua etc...

L'any 1997 va decidir que degut a la seva avançada edat no sembraria les alfàbegues de 1998.

14 d'agost de 1996. Manolo amb el seu ajudant Juan